

## **Končar – Elektroindustrija d.d.**

Zagreb, Fallerovo šetalište 22

Sukladno odredbama Kodeksa korporativnog upravljanja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Zagrebačke burze d.d. koji je stupio na snagu 01. siječnja 2020., Uprava Končar – Elektroindustrije d.d. na svojoj sjednici broj 44 od 15. prosinca 2020. usvojila je Politiku upravljanja rizicima, a Nadzorni odbor Društva se na svojoj sjednici 22. prosinca 2020. suglasio s Politikom upravljanja rizicima usvojenim po Upravi Društva, sljedećeg sadržaja

### **Politika upravljanja rizicima**

#### **Uvod**

Pravne osobe svih vrsta i veličina suočavaju se s unutrašnjim i vanjskim čimbenicima i utjecajima koji njihovo poslovanje može dovesti u sferu nesigurnosti.

Upravljanje rizicima znači predvidjeti nepovoljne događaje koji bi mogli spriječiti ostvarenje ciljeva u poslovanju te smanjiti opseg neizvjesnosti i koje bi mogle predstavljati prijetnju poslovnoj uspješnosti Društva.

Upravljanje rizicima je integralni dio poslovanja i upravljanja organizacijom te predstavlja funkciju, unutar sustava upravljanja, koja ima zadatak osigurati unutarnju sposobnost Društva da ostvaruje zacrtanu strategiju, misiju i viziju Društva.

Sustav upravljanja rizicima obuhvaća strategije, procese i postupke izvještavanja nužne za identificiranje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizicima te kontinuirano izvještavanje na pojedinačnoj i grupnoj osnovi, o rizicima kojima je društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju te o međuovisnosti tih rizika, a podliježe redovitom unutarnjem pregledu.

Kroz taj proces se nadzire i kritički ocjenjuje rizik te provode djelovanja kako bi umanjile moguće posljedice tog rizika.

#### **I Cilj i pojam**

Društvo ima za cilj formulirati politiku upravljanja rizikom kako bi se adekvatno nosilo s rizicima koji nastaju tijekom poslovanja te poboljšati vjerojatnost postizanja svojih strateških i operativnih ciljeva.

Prije svake važnije odluke potrebno je izvršiti identifikaciju i procjenu rizika koju ta odluka donosi. Na taj se način može odlučiti je li dobit koju ta odluka potencijalno donosi dovoljno velika i ostvariva da bi pokrila moguće gubitke.

Svrha identifikacije rizika je pronalaženje, prepoznavanje i opisivanje rizika koji mogu pomoći ili spriječiti organizaciju da postigne svoje ciljeve. U prepoznavanju rizika važni su relevantni, primjereni i ažurni podaci.

Rizik se, za potrebe ove Politike upravljanja rizicima, definira kao djelovanje nesigurnosti na ciljeve organizacije. Ta nesigurnost može imati za posljedicu odstupanje (pozitivno i/ili negativno) od očekivanih rezultata.

Rizik se često opisuje odnosom mogućih događaja (pojava ili promjena posebnoga skupa okolnosti) i posljedica (rezultatima događaja koji utječu na ciljeve), ili njihovom kombinacijom.

## **II Osnovna načela**

Za efikasno upravljanje rizicima Društvo i Grupa trebaju djelovati prema osnovnim načelima:

- Upravljanje rizicima treba biti integralni dio procesa upravljanja.
- Upravljanje rizicima treba biti sastavni dio procesa donošenja odluka u organizaciji.
- Upravljanje rizicima odnosi se na sve aktivnosti u kojima je prisutna „neizvjesnost“.
- Upravljanje rizicima mora biti sustavno, strukturirano i pravovremeno
- Sustav upravljanja rizicima mora se temeljiti na preciznim i dostupnim informacijama i podacima.
- Upravljanje rizicima mora biti prilagođeno konkretnoj situaciji.
- Upravljanje rizicima mora voditi računa o ljudskim i kulturnim faktorima
- Upravljanje rizicima mora biti transparentno i uključivo
- Upravljanje rizicima je dinamično i osjetljivo na promjene.
- Upravljanje rizicima podupire mjere i postupke koji se poduzimaju radi poboljšanja i razvoja.

## **III Definiranje opsega**

Društvo i društva koja posluju unutar Grupe trebaju definirati opseg svojih aktivnosti upravljanja rizikom.

Uprava Društva Končar – Elektroindustrije d.d. te uprave ovisnih društva su se obvezali razvijati sve svoje sposobnosti tako da se rizici koji mogu značajno utjecati na poslovanje Grupe identificiraju, ocjenjuju, da se uspostave mehanizmi kontrole kojima će se postići da se ostvaruju strateški ciljevi Društva i Grupe, štiti rezultat i ugled Grupe, osigura financijsku

stabilnost društva i Grupe te braniti interese svih dionika uključenih u poslovanje Društva i Grupe.

Sklonost preuzimanju rizika predstavlja prirodu i opseg rizika koje Društvo i Grupa mora i koje je voljno preuzeti kako bi se postigli svi dugoročni strateški ciljevi. Sklonost preuzimanja rizika obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koje Društvo smatra prihvatljivim.

Utvrđivanje sklonosti preuzimanja rizika proizlazi iz prirode poslovanja Društva i Grupe, ključnih poslovnih procesa/aktivnosti, prevladavajućih i projiciranih ekonomskih i tržišnih uvjeta, njihovog utjecaja na ključne procese/aktivnosti Društva i Grupe.

Sukladno Politici upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, Društvo i Grupa utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju rizika.

Društva Grupe upravljaju rizicima koji bi mogli utjecati na poslovanje Grupe praćenjem poslovnih procesa i internih izvještaja o rizicima koji identificiraju i analiziraju izloženost na temelju stupnja i značajnosti rizika. Glavni rizici u poslovanju Društva i Grupe Končar sadržani su u Prilogu 1 ove Politike i čini njen sastavni dio.

#### **IV Upravljanje rizicima**

Uprava Društva te uprave društava Grupe Končar nadležne su i odgovorne za upravljanje rizicima.

Postupak upravljanja rizikom može se primijeniti na različitim razinama, strateškim, operativnim, programskim, projektnim i drugim aktivnosti značajnim za poslovanje i zadane ciljeve.

Uprava društva dužna je usvojiti, dokumentirati i primjenjivati politike i ostale interne akte o upravljanja pojedinim rizicima ili skupinom srodnih rizika kojima je društvo izloženo ili kojima može biti izloženo. Navedeni interni akti najmanje trebaju sadržavati opis svakog poslovnog procesa društva, opis procesa upravljanja pojedinim rizikom, metode identificiranja, procjene odnosno mjerenja rizika, konkretne mjere praćenja i nadzora rizika te izvještavanje o rizicima, operativnu odgovornost za navedene aktivnosti, kao i utjecaj rizika na poslovanje društva.

Proces upravljanja rizikom prema normi ISO 31000 sadržan je u Prilogu 2 ove Politike i čini njen sastavni dio.

#### **V NADZOR NAD PROVEDBOM POLITIKA**

Društvo je ustanovilo funkciju unutarnje revizije odgovornu za nadziranje djelotvornosti sustava unutarnje kontrole, uključujući upravljanje rizicima.

Revizijski odbor mora najmanje jednom godišnje ocijeniti djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline te po potrebi dati preporuke Nadzornom odboru i Upravi društva.

Uprava će izvijestiti Nadzorni odbor o statusu glavnih rizika u društvu.

## VI ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Politiku upravljanja rizicima usvojila je Uprava i s njom se suglasio Nadzorni odbor i ista se može mijenjati po istom postupku i na isti način.

Ova Politika stupa na snagu dan nakon što se s njom suglasio Nadzorni odbor Društva.

Predsjednik Uprave:



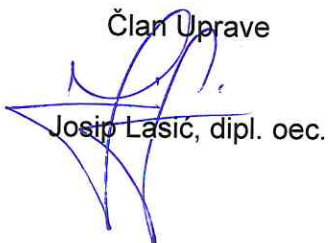
Mr. sc. Gordan Kolak dipl. ing.

Predsjednik Nadzornog odbora:

Joško Miliša



Član Uprave



Josip Lasić, dipl. oec.

## Glavni rizici u poslovanju Društva i Grupe Končar

### ***Tržišni rizik***

Tržišni rizik nastaje kao posljedica mogućih gubitaka koji proizlaze iz nepovoljnih ekonomskih uvjeta te smanjenjem potražnje na tržištu.

Društva Grupe Končar posluju na hrvatskom i na međunarodnim tržištima. Osnovna djelatnost Grupe vezana je za proizvodnju opreme i proizvoda za područje energetike i transporta. Opseg proizvodnje u velikoj mjeri ovisi o investicijama na tom području. Razdoblja velike potražnje svakako su razdoblja lakšeg ugovaranja novih poslova. S druge strane razdoblja opće recesije i gospodarske krize donose teže ugovaranje novih poslova, često praćeno s padom profitnih marži.

Pod utjecajem krize i nestabilnosti geopolitičke situacije u nekim dijelovima svijeta pojavljuje se i rizik smanjenja potražnje i zatvaranja nekih tržišta te posebno poticanje domicilnih proizvođača i trgovaca.

### ***Rizik na tržištu nabave***

Cijene glavnih sirovina i materijala (bakar, transformatorski lim, čelik, i sl.) podložne su nepredvidivim promjenama (enormni rast ili pad u kratkom vremenskom razdoblju).

Proizvodna Društva Grupe se u okviru svog proizvodnog programa štite se od rizika naglih promjena cijena strateških sirovina na nekoliko načina. Kod sirovina koje kotiraju na robnim burzama (London Metal Exchange) su to unaprijed dogovoreni ugovori s dobavljačima gdje se ugovaraju količine i cijene za razdoblje unaprijed prema stanju i procjenama ugovorenosti.

Drugi je način ugovaranja polugodišnjih ili godišnjih isporuka s dobavljačima. Kad se radi o odnosu s kupcima, u višegodišnjim ugovorima se ugovara klizna formula bazirana na promjeni cijena materijala.

### ***Tehnološko – razvojni rizici***

Društva Grupe kontinuirano investiraju značajna sredstva u ključne tehnologije i strateški važne segmente proizvodnje kako bi održala korak tehnološkog razvoja s konkurencijom. Društva Grupe i u narednom razdoblju planiraju uložiti značajna sredstva u razvoj novih proizvoda te inoviranje postojećih.

### ***Kadrovski rizici***

Kontinuiranim ulaganjem u obrazovanje i zapošljavanjem ključnih radnika Društvo i društva Grupe se nastoje zaštititi od kadrovskih rizika. Poticajna politika nagrađivanja je važan segment i stimulacija očuvanja ključnog kadra.

Nagle ili veće fluktuacije radnika sa specijalističkim znanjima mogle bi utjecati na poslovanje pa je cilj planirati i prevenirati takve pojave.

### ***Rizik upravljanja kapitalom***

Upravljanje kapitalom provodi se na način da se osigura daljnje kontinuirano poslovanje i pritom omogući povećanje povrata dioničarima kroz optimizaciju odnosa kapitala i dugovanja. Društvo i društva Grupe upravljaju kapitalom i obavljaju potrebna usklađivanja u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu i značajkama rizika svoje imovine.

Društvo putem aktivne politike korporativnog upravljanja društvima Grupe vodi računa o upravljanju kapitalom i smanjenju tih rizika.

### ***Valutni rizik***

Društvo i društva Grupe imaju sjedište u Republici Hrvatskoj u kojoj je službena valuta hrvatska kuna. Određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum bilance. Nastale tečajne razlike knjiže se u korist ili na teret računa dobiti i gubitka. Od valutnih rizika Društva se trebaju štiti kontinuiranim planiranjem i praćenjem priljeva i odljeva, te gdje je opravdano, ugovaranjem prodaje i nabave u istoj valuti i usklađivanjem dinamike priljeva i odljeva, terminskom kupovinom valuta u skladu s planom priljeva i odljeva novčanih sredstava. Društva s većim udjelom izvoza u ukupnim prihodima trebaju koristiti derivatne financijske instrumente za zaštitu od izloženosti financijskim rizicima.

### ***Kamatni rizik***

Društva Grupe su izložena i kamatnom riziku jer je dio kredita ugovoren po promjenjivim kamatnim stopama dok je većina imovine nekamatonosna. Tamo gdje se procjeni potrebnim, društva Grupe ugovaraju zaštitu od izloženosti riziku promjene kamatnih stopa u ugovorenim odnosima sa stranom valutom plaćanja.

### ***Kreditni rizik***

Kreditni rizik je opasnost da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Grupa je prihvatila politiku poslovanja uglavnom s kreditno sposobnim društvima uz odgovarajuće instrumente osiguranja

plaćanja (L/C, garancije i sl.) čime umanjuje mogućnost nastajanja financijskih gubitaka zbog neplaćanja obveza.

Na izloženost kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca. Društva Grupe trebaju se služiti podacima i mišljenjima prikupljenim od specijaliziranih bonitetnih kuća, Hrvatske gospodarske komore kao i javno objavljenim informacijama o financijskom položaju društava i koristiti svoju bazu podataka kako bi rangirala značajnije kupce. Utjecaj kreditnog rizika na Grupi kao i promjene u kreditnom rangiranju partnera konstantno se imaju pratiti.

Društva Grupe utvrđuju ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka od potraživanja i ulaganja.

### ***Rizik likvidnosti***

Rizik likvidnosti je opasnost da društva Grupe neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze u roku. Upravljanje rizikom likvidnosti je odgovornost uprava društava Grupe. Grupa upravlja rizikom likvidnosti na način da konstantno prati predviđeni novčani tijek uspoređujući i usklađujući ga s realnim novčanim priljevom i odljevom.

U svim društvima Grupe potrebno je redovno pratiti i upravljati likvidnošću i adekvatnošću kapitala te odrediti mjere za sprečavanje ili uklanjanje uzroka nelikvidnosti. Potrebno je poduzimati sve potrebne mjere da društva raspolažu sa dovoljno dugoročnih izvora financiranja s obzirom na opseg i vrstu poslovne djelatnosti.

### ***Rizik informacijske sigurnosti***

Informatički rizici predstavljaju vjerojatnost nastanka nekoga neželjenoga događaja (prijetnje) koja u danim okolnostima može uzrokovati štetu, zastoje ili umanjenje intenziteta rada informacijskog sustava ili štetu nad informacijama koje su u njemu pohranjene.

Osnovna zadaća upravljanja informacijskim rizicima je ispuniti sigurnosne zahtjeve propisane određenom normom, uz određivanje prihvatljive točke odnosa između ulaganja u sigurnosne kontrole i troška u slučaju pojave sigurnosnog incidenta.

Da bi zaštita informacijskog sustava bila što bolja potrebno je uključiti sve korake procesa upravljanja rizikom, što znači, od razumijevanja samog informacijskog sustava, identifikacije mogućih prijetnji sve do poduzimanja odgovarajućih kontrola (protumjera). Važna je i fizička i logička zaštita informacijskog sustava.

Postupcima upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava cilj je osiguranje raspoloživosti informacijskog sustava, osiguranje informacijskog sustava od napada izvana ili iznutra i od neovlaštenog pristupa informacijama, osiguranje kontinuiteta poslovanja u slučaju izvanrednih događaja i sprečavanje gubitka informacija.

Proces upravljanja rizikom prema normi ISO 31000

